

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

практично не можливо, звідси такий підхід застосовується рідко. Витратний підхід визначає поточну вартість витрат на відтворення або заміщення ОІВ. Дохідний підхід ґрунтується на встановленні зв'язку між функціональними якостями ОІВ.

4 Групування виявлених помилок і порушень - проводиться компонування та узагальнення інформації, що передбачає висловлення незалежної думки аудитора.

В Україні спостерігається тенденція до збільшення кількості спорів щодо порушення прав інтелектуальної власності та відшкодування збитків, особливістю яких є те, що вони не можуть бути, як правило, вирішені без залучення фахівців-експертів у тому числі і бухгалтерів-експертів, якщо потрібно економічні експертні дослідження у тому числі й при визначенні предмета доказування у справах про притягнення до відповідальності за систематичне неправильне відображення на рахунках бухгалтерського обліку і в звітності операцій з нематеріальними активами. Враховуючі, що судово-бухгалтерська експертиза (СБЕ) нематеріальних активів має певні особливості, пропонуємо підрозділити її на СБЕ: *інтелектуальної власності* - винаходів, корисних моделей, промислових зразків, товарних знаків, «ноу-хау», програм ЕОМ і баз даних, авторських і суміжних прав тощо; *майнових прав* - прав користування природними ресурсами (землею, водними ресурсами, надрами тощо) й майном (будівлями, спорудами, обладнанням); *відкладених (капіталізованих) витрат* - організаційних витрат, витрат на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи тощо.

Подальшого дослідження потребує розгляд підходів щодо оцінки нематеріальних активів (у тому числі й об'єктів інтелектуальної власності) в обліку, методики проведення аудиту та бухгалтерської експертизи, а також продовження досліджень щодо відображення ОІВ у звітності підприємства.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Плікус І. Й.

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНСТИТУЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

с.н.с. Габрель М.С

ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України»

Аналіз структури за правом власності суб'єктів економічної діяльності дозволяє констатувати, що організаційна структура економіки Львівської області в цілому характеризується як ринкова з домінуванням недержавного сектору економіки. За організаційно-правовими формами господарювання домінуючими в економіці області є приватні підприємства (24,3% від загальної кількості підприємств). Частка фермерських господарств складає 2,4%, комунальних – 1,5%, державних – 0,46%, іноземних – 0,3%, а казенних, що розповсюджені в основному в індустріальному секторі економіки лише

0,002%. Частки суб'єктів ЄДРПОУ за правовим статусом розподілились на підприємства (15,8%) та на фізичні-особи підприємці (84,2%).

Оцінюючи розвиток організаційної структури економіки Львівської області, слід відмітити про наявність певних коливань в динаміці за показником щільності суб'єктів економіки господарювання в розрахунку на 10 тис. населення у 2010-2014 рр. Даний показник варіюється в межах від 291 одиниці у 2011 році до 464 одиниці у 2014 році [3]. За цим ж показником область серед регіонів України посіла 12 місце. Значне збільшення частки суб'єктів господарювання у Львівській області відбулося завдяки перереєстрації значної кількості підприємств з Донецької та Луганської областей, а також АР Крим. Це пов'язано в основному з військовим конфліктом, який відбувається на Сході країни та відповідно спадом підприємницької активності у цих областях. Варто зазначити, що спостерігаються також відмінності у щільності великих, середніх та малих підприємств області. Зокрема, щільність малих підприємств на 10 тис. населення варіюється від 62 одиниць у 2010 році до 70 одиниць у 2014 році [2]. За цим показником серед регіонів України Львівська область посіла 10-е місце.

Окрім цього, аналізуючи структуру малого підприємництва варто вказати, що існують розбіжності у щільності малих підприємств за територіальною ознакою. У 2014 році найбільша концентрація кількості малих підприємств на 10 тис. населення зосереджувалась м. Львові (128 од./10 тис. осіб), м. Трускавці (122 од./10 тис. осіб), м. Моршині (98 од./10 тис. осіб) та Пустомитівському районі (86 од./10 тис. осіб), що перевищувало загальнообласний аналогічний показник. Найменша щільність малих підприємств на 10 тис. населення була у м. Червонограді (42 од./10 тис. осіб) та м. Новому Роздолі (36 од./10 тис. осіб). В територіальному розрізі Львівщини більше половини реалізованої продукції (товарів, послуг) малих підприємств (17,85 млн.грн) сформовано в обласному центрі. Значні обсяги реалізації продукції малих підприємств припадали на Пустомитівський район (2,4 млн. грн) та Жовківський район (1,3 млн.грн) [2].

Слід відмітити, що частка малих підприємств в загальних обсягах реалізації продукції області є найменшою у порівнянні із часткою середніх та великих підприємств. У 2010-2014 рр. дана частка коливалася від 19,4% та 20,7%. Водночас у 2014 році малі підприємств реалізували продукції, товарів та послуг на 31016,4 млн. грн., що на 63,1% більше відносно 2010 р. Отже, як бачимо, певні диспропорції спостерігаються у просторово-організаційній структурі підприємництва за показником реалізованої продукції серед великих, середніх та малих підприємств. Зокрема, вагому частку від загального обсягу реалізованої продукції у регіоні в розрізі суб'єктів господарювання займають великі та середні підприємства. Так, у 2014 році за обсягами реалізованої продукції великими підприємствами Львівської області зростання відбулося на 24,6% у порівнянні з 2010 р. Натомість за цей період

часу зменшилась частка великих підприємств в загальних обсягах реалізованої продукції (товарів, послуг) області, а саме з 38,1% до 31,2% [1]. Необхідно також відмітити, що у 2014 році на середніх підприємствах обсяги реалізації продукції зросли на 72,7% у порівнянні з 2010 р. Водночас відбулось зростання частки середніх підприємств в загальних обсягах реалізованої продукції з 42,5% до 48,1%.

Відповідно доходимо висновку, що розвиток підприємництва у регіоні може стати ефективним стимулятором структурних змін, оскільки підприємницький сектор є головною ланкою активізації економічного розвитку. Зокрема розвиток малого і середнього підприємництва дозволяє швидко долати такі негативні явища, як безробіття й неповна зайнятість, сприяє підвищенню конкурентоспроможності пріоритетних секторів економіки регіонів як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, оскільки дозволяє у короткі терміни та гнучко провести залучення людських, фінансових та виробничих ресурсів у необхідні види економічної діяльності.

1. Статистичний щорічник Львівської області за 2014 рік / Головне управління статистики у Львівській області. Львів : Державна служба статистики України, 2015. – Ч. II. – 260 с.

2. Статистичний щорічник Львівської області за 2014 рік / Головне управління статистики у Львівській області. Львів : Державна служба статистики України, 2015. – Ч. I. – 365 с.

3. Діяльність суб'єктів господарювання : статистичний збірник / Головне управління статистики у Львівській області. Львів : Державна служба статистики України, 2015. – 150 с.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ТА РЕГІОНАХ

к.е.н. Домашенко М.Д., студент гр. Е-41/у Шиян А.С.
Сумський державний університет (Україна)

Для ефективного розвитку регіонів України важливим є забезпечення не лише економічної складової, але і рекреаційної. В сучасних умовах економічної невизначеності туризм є одним з секторів економіки, який активно розвивається, стимулює економічний прогрес у країнах, створює робочі місця.

В Україні існують всі передумови для розвитку туристичної сфери. Зручне географічне розміщення, сприятливий клімат, різноманітний рельєф, унікальні природні умови, пам'ятки історичного розвитку – всі ці фактори сприяють розвитку туризму, як однієї з найбільш прибуткових галузей країни. Проте, потенціал для розвитку даної сфери в Україні є не розкритим. За даними Міжнародної туристичної організації частка туризму в світовому ВВП становить близько 9 % та близько 30 % в світовому експорті послуг та 6 % від обсягів світової торгівлі. В Україні частка туризму у ВВП країни складає лише 1,5 – 2,5%, що значно менше за світові показники. Згідно з даними Держтуризмкурорту у 2013 році Україну відвідало 25,7 млн. туристів, а вже у 2014 році 13,1 млн. осіб, що на 49% менше за попередній рік [1].